

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
KRANJ**

Oddelek za kmetijsko svetovanje, Enota Tržič
Ul. Kokrškega odreda 24, 4294 KRIŽE
Tel. 04/59-55-800
E-pošta: manca.zaverl@kr.kgzs.si

Križe, 19.9.2023

**FOTOREPORTAŽA – OBISK NEMČIJE (BAVARSKA) V OKVIRU MENTORSKEGA
PROGRAMA YOUNG EUFRAS – YPARD**

V okviru (Y)EUFRAS YPARD Young Advisors Mentoring & Training Program 2022/23 smo udeleženci za pridobitev polnega CECRA certifikata dolžni opraviti obisk mentorja v eni izmed Evropskih držav. Pet slovenskih kmetijskih svetovalcev, štirje kmetijski svetovalci iz Latvije in dve profesorici iz Severne Makedonije smo v mesecu septembru obiskali mentorico Karoline Schramm iz Urada za prehrano, kmetijstvo in gozdarstvo Kitzingen-Würzburg na Bavarskem (Nemčija). Njihova pisarna za prehrano, kmetijstvo in gozdarstvo Kitzingen-Würzburg je kontaktna točka za vse državljane ter kmetijska in gozdarska podjetja. Svetujejo, kvalificirajo in zagotavljajo informacije v okrožjih Kitzingen in Würzburg ter v mestu Würzburg. Karoline pokriva področje živinoreje (prašičereje) in agrarne ekonomike v živinorejski proizvodnji.

Prvi dan obiska – 4.9.2023

Ker smo bili nastanjeni v kraju Schwarzenau, kjer je raziskovalno izobraževalni center za prašičerejo, smo si prvi dan ogledali okolico posestva, kjer redijo prašiče. Na tej lokaciji redijo le prašiče pitance, pri katerih spremljajo rezultate pitanje in zakola. Zaradi zagotavljanja biovarnosti si hlevov nismo ogledali. Ogledali pa smo si klavnico in manjšo bioplinarno, ki delujeta v sklopu raziskovalno izobraževalnega centra.

Klavnica za prašiče na izobraževalno raziskovalnem centru v Schwarzenau-u.

Bioplinarna na izobraževalno raziskovalnem centru v Schwarzenau-u

Drugi dan obiska – 5.9.2023

Na dopoldanskem ogledu raziskovalnega posestva za perutninarstvo v Kitzingen-u smo si ogledali različne sisteme rej pri perutnini in spoznali njihovo raziskovalno delo na področju prehrane perutnine in različnih načinov uhlevitve perutnine. Na posestvu imajo kokoši nesnice, pitovne piščance, prepelice, purane, gosi in race. Pri posameznih vrstah spremljajo vplive prehrane in uhlevitve na proizvodne lastnosti.

Ogled hleva za kokoši nesnice z urejenim zunanjim delom.

Pašna reja gosi.

Testiranje uporabe različnih gnezd pri prepelicah.

Kokoši nesnice v talni reji – sistem "voljer".

V popoldanskem delu dneva je sledil še ogled ekološke kmetije (Bio Hof May) na kateri se ukvarjajo s prašičerejo. Kmetija je pred leti popolnoma pogorela, vendar so se odločili, da kmetijo ponovno vzpostavijo. Kmetijo je prevzel mladi gospodar in jo želel organizirati v smeri od zagotavljanja pridelave krme, reje prašičev, predelave mesa in tudi same prodaje. Na kmetiji redijo 50 plemenskih svinj in spitajo približno 1450 prašičev pitancev. Živali imajo uhlevljenje v več hlevov in lokacijsko ločene po kmetiji. Vsi objekti na kmetiji so zgrajeni na novo in stremijo k dobrobiti prašičev – svinje v prasilišču niso vkleščene v porodnih boksih in se lahko prosti gibljejo po celotnem boksu, vse živali imajo praktično izpust iz notranjega dela hleva v zunanjsa, itd. V sklopu kmetije pridelajo tudi svojo krmo, le del (beljakovinska krma) pa jo tudi dokupijo. V krmni obroki na kmetiji vključujejo tudi seno in travno silažo iz lucerne s katero zagotavljajo dovolj vlaknine v krmnem obroku.

Pripustišče/ čakališče za svinje na kmetiji May.

Hlev za prašiče pitance s krmilnim koritom za polaganje voluminozne krme – seno oziroma travna silaža.

Prasilišče zgrajeno po večini iz lesa.

Inovacija kmetije – krmilnik za prašiče pitance.

Tretji dan obiska – 6.9.2023

V Schwarzenau-u so ustanovili tudi raziskovalni center za kmetijsko pridelavo v sušnih razmerah, ki deluje pod okriljem Bavarskega državnega raziskovalnega centra za kmetijstvo (LfL). Na "Bavarskem toplotnem polu" potekajo raziskave o tem, kako se lahko kmetijstvo spopade z izzivi podnebnih sprememb. Okrožje Kitzingen je suha vroča točka na Bavarskem. Raziskovalni center za kmetijstvo na suhih območjih raziskuje tudi rešitve z obsežnimi terenskimi poskusi. In ravno nekaj teh poskusov smo si ogledali tudi v okviru mentorskega obiska.

Poskusno polje kvinoje.

Sezam v času cvetenja.

Poskusno polje bele lupine.

Poskusno polje čičerike.

Arašidi.

Poskusno polje sirka.

V popoldanskem času je sledil še ogled raziskovalno izobraževalnega centra Schwarzenau za prašičerejo, ki je po vsej Bavarski odgovoren za medpodjetniško poklicno usposabljanje ter nadaljnje usposabljanje kmetov in svetovalcev na področju prašičereje. V sodelovanju z inštituti Bavarskega državnega raziskovalnega centra za kmetijstvo izvajajo praktično usmerjene raziskave v eksperimentalnih hlevih na področju krmljenja živali in uhlevitve prašičev. Rezultati preskusa zmogljivosti pitanja in zakola so osnova za selekcijo prašičev na Bavarskem. Na raziskovalno izobraževalnem centru redijo 250 plemenskih svinj in približno 8200 prašičev pitancev letno. V hlevih je možno opaziti različne načine uhlevitve, različne načine krmljenja, itd. Zaradi zagotavljanja biovarnosti smo se morali po protokolu vsi obiskovalci centra popolnoma preobleči in si razkužiti roke pred vstopom v hleve.

Raziskovalno izobraževalni center za prašičerejo.

Četrty dan obiska – 7.9.2023

Četrty dan mentorskega obiska smo obiskali kmetijo, ki se ukvarja s pridelavo špargljev, beluše, jagod, malin, robid, ameriških borovnic, krompirja, kitajskega zelja, itd. Leta 1991 so na kmetiji Wolf prvič posadili šparglje in nasade vsako leto nekoliko povečali, da so prišli do trenutnih približno 60 ha špargljev (šparglji in beluši). Na kmetiji je pridelava špargljev sedaj

glavna dejavnost. Ker je prodaja kar zahtevna so kupili tudi sortirni stroj za ločevanje špargljev po barvnih odtenkih in velikosti. V času sezone šparglje prodajajo sveže, nekaj pa jih tudi konzervirajo in prodajajo v okviru predelave kot vložene šparglje. Jagodičevje večinoma prodajajo kot sveže sadje, imajo pa urejeno tudi predelavo – marmelade iz jagodičevja. Izdelke s kmetije je možno kupiti na njihovi kmetiji, kjer imajo urejeno tudi trgovinico. Zanimivost kmetije je tudi izdelava domačega sladoleda s sadjem, ki ga pridelajo na kmetiji.

Večletni nasad jagod.

Nov nasad špargljev.

Nasad malin v rastlinjaku.

Trgovina na kmetiji, kjer je možno kupiti pridelke in izdelke s kmetije.

Ogledali smo si tudi družinsko kmetijo, kjer se ukvarjajo z mlečno proizvodnjo. Kmetija je bila locirana sredi vasi, zato so se odločili za gradnjo novega hleva in pomožnih objektov izven vasi, kjer imajo možnost širitve. Na kmetiji obdelujejo 85 ha kmetijskih zemljišč, na katerih pridelujejo koruzo, travinje in sladkorno peso. Trenutno redijo 200 krav molznic lisaste pasme in približno 200 kom ostalih živali za obnovo črede. Molža krav poteka v molzišču "ribja kost" 2 x 6 živali, za kar na kmetiji porabijo štiri ure zjutraj in štiri zvečer. Pred kratkim so poleg hleva postavili tudi svojo bioplinarno s katere izkoriščajo elektriko za ogrevanje okoliških hiš.

Krave molznice imajo v delu hleva odprto streho za zagotavljanje dobrobita živali.

Teleta imajo uhlevljena izven hleva, v individualnih boksih.

Bioplinarna na kmetiji.

Na vratih hleva smo lahko opazili vsa odličja, ki so jih prejeli za svoje živali.

Peti dan obiska – 8.9.2023

Zadnji dan obiska smo si ogledali še eno družinsko kmetijo, kjer pitajo govedo. Sama kmetija stoji v sredini vasi, kjer ni možnosti za širjenje. Zaradi izkoriščanja prostora v hlevu, živali redijo v več turnusih in imajo kapaciteto 120 živali različnih kategorij. Voluminozno krmo za živali pridelajo sami, nekaj močne krme pa še dokupijo. Ker imajo dovolj površin za pridelavo krme, pridelujejo tudi koruzo za bioplinarno v kateri mladi gospodar kmetije tudi dela. Po ogledu kmetije smo si ogledali še bioplinarno.

Hlev za pitanje goveda.

Ogled bioplinarne.

Skupina slovenskih kmetijskih svetovalcev v polju sirka na mentorskem obisku na Bavarskem.

Skupina slovenskih kmetijskih svetovalcev pred raziskovalno izobraževalnim centrom za prašičerejo v Schwarzenau-u na mentorskem obisku na Bavarskem.

Poročilo pripravila: Manca Zaverl